

در فرزندآوری بلندپروازی نکنید

شرایط مناسب را برای فرزند خود تدارک ببینند. در حالی که در همین شرایط اقتصادی موجود هم خانواده‌هایی هستند که فرزندآوری دارند و نیازهای او را هم در حد توان برآورده می‌کنند. هرگاه بحث بلندپروازی مطرح شود باعث ایجاد مقاومت در فرزندآوری والدین می‌شود. ذهن این افراد روی این مسئله بسته می‌شود. محاسبه می‌کنند که باید ماهانه خرج زیادی برای فرزندشان کنار بگذارند در حالی که نوزاد به جز شیر مادر به مورد خاصی احتیاج ندارد. افکار بلندپروازانه دست و پای والدین را می‌بندد یا فرزندآوری را به تعویق می‌اندازد و یا فرزند به دنیا می‌آید اما والدین دچار استرس تأمین هزینه‌های او می‌شوند. بنابراین به عنوان عامل بازدارنده عمل می‌کنند.

دکتر فروغی تأثیر عامل اقتصادی در فرزندآوری را بسیار اندک می‌داند و می‌گوید: در شرایط اقتصادی موجود هم می‌توان فرزندآوری را انجام داد و تنها والدین باید دیدگاه‌های بلندپروازانه خود را کنار گذاشته و با شرایط موجود خود اقدام به این عمل نمایند. اما روی تعدد فرزندان باید تامل شود. افزایش تعداد فرزندان هزینه‌ها را هم افزایش می‌دهد. بنابراین اگر والدین اقدام به فرزندآوری کرده و مایل هستند فرزند دیگری هم داشته باشند، باید جوانب آن را بررسی کنند چرا که در تعدد فرزندان، تأثیر عوامل اقتصادی بیشتر می‌شود.

طبق آنچه گفته شد، شرایط اقتصادی در فرزندآوری و فرزندپروری می‌تواند موثر واقع شود اما این تأثیر اندک است و آنچه نیست که والدین قید به دنیا آوردن فرزند را بزنند. بایستی بر طحوا‌ه‌های ذهنی خود مسلط شوند و ترس موجود از فرزندآوری را در خود از بین ببرند. کمال گرایی را کنار بگذارند، مانع ذهنی خود را رفع نمایند و با آرامش خاطر به دنبال تداوم نسل و فرزندآوری باشند.

اما در کنار مسئله فرزندآوری، نباید از مسئله مهم فرزندپروری هم غافل شوند چرا که به دنیا آوردن فرزند یک مسئله است، اما تربیت صحیح و ساختارمند او مسئله مهمتری است که می‌طلبد والدین در این زمینه دانش کافی را کسب کرده، آمادگی لازم را به دست آورند و سپس وارد مرحله مهم فرزندآوری و تربیت و پرورش این فرزندان برای نسل آینده شوند.

در کنار دیدگاه جامعه‌شناسانه دکتر سوندرومی؛ به مباحث روانشناسانه این مسئله و عواملی که مانع فرزندآوری می‌شوند نیز باید پرداخت. دکتر مریم فروغی، استاد دانشگاه، پژوهشگر و دکترای روانشناسی است که در خصوص وضعیت اقتصادی موجود و عدم تمایل بسیاری از والدین به فرزندآوری می‌گوید: هر کسی که تصمیم به ازدواج می‌گیرد، قطعاً فرزندآوری و فرزندپروری را هم مدنظر قرار داده است. نیازهای فیزیولوژیکی در همه ما انسان‌ها جزو نیازهای اولیه است که باید برای آن‌ها هزینه کرد و نمی‌شود از آن‌ها چشم‌پوشی نمود. اما متأسفانه گاهی اوقات فکر آدم‌ها خیلی بلندپروازانه می‌شود. نیاز کودک را می‌توان با هر هزینه‌ای برطرف کرد. اما در اکثر خانواده‌ها به جای نیاز؛ خواسته‌ها به شدت مطرح می‌شوند و این امر عامل بازدارنده است.

وی خاطرنشان می‌کند: والدین می‌گویند اگر فرزندی هم به دنیا بیآوریم باید در رفاه همه جانبه و کامل باشد. همین مسائل ذهن والدین را درگیر کرده و فرایند فرزندآوری را به تأخیر می‌اندازد. چشم و هم‌چشمی‌ها در این مسئله بسیار مهم است. در صورتی که فرزندی که تازه به دنیا می‌آید تا سن نوجوانی، هرگونه که به نیاز او پاسخ داده شود آن را می‌پذیرد. این والدین هستند که به دنبال کمال‌گرایی در رفع نیاز فرزندان‌شان هستند و به همین دلیل شرایط اقتصادی را مانع فرزندآوری می‌دانند. والدین به دنبال این هستند که انتظارات خود را به فرزندانشان منتقل کنند.

خواسته‌ها و نیازهای ما شدت گرفته و دوست داریم از هر چیزی بهترینش را برای فرزندان تهیه کنیم. این فرآیند باعث می‌شود یا مسئله فرزندپروری به تعویق بیفتد که همراه با استرس است و یا به طور کلی به آن پرداخته نشود؛ چرا که هرچه جلوتر می‌رویم، فشار اقتصادی و تورم بیشتر می‌شود و ترس از فرزندآوری در والدین شدت می‌گیرد.

وی به عامل دیگری هم اشاره کرده و می‌گوید: گاهی اوقات والدین فرزندآوری را انجام می‌دهند اما به جای این که از داشتن فرزند لذت ببرند، بیشتر به فکر این هستند که چگونه نیازهای او را آن هم در حد کمال فراهم نمایند و چگونه

موجود و اقدام به فرزندآوری می‌گوید: این امر یک ریسک پذیری منطقی دارد. در هر خانواده‌ای که شکل می‌گیرد یک ریسک ۱۵ درصدی وجود دارد که اگر فرزندی را به دنیا بیآوریم ممکن است موفق نشویم. عبور از این ریسک است که جسارت می‌خواهد. در این حالت فرد دچار نگرانی‌های ذهنی است که ما به‌ازاء بیرونی ندارد.

گاهی می‌توان با یک جرات‌مندی خاص از این بحران عبور کرد. یعنی ما نیاز داریم به جرات‌مندی در این زمینه تا حالممان بهبود پیدا کند و مانع ذهنی را رفع کرده و وارد عرصه فرزندآوری شویم. وی به لزوم ذهن‌آگاهی در امر فرزندآوری نیز اشاره کرده و می‌گوید: بایستی این ریسک را پذیرفته و آن ذهن‌آگاهی لازم را برای تربیت فرزند داشته باشیم. یک بخش کوچک ترس از فرزندآوری مادی و بخش عمده آن غیر مادی است. خانواده‌ها باید بدانند چه کار می‌کنند. باید از آن ریسک عبور کنند و به نوعی آماده شوند. به نوعی با ترکیب دانش لازم و خودآگاهی اقدام به فرزندآوری کنند چرا که در کنار فرزندآوری مسئله مهم فرزندپروری وجود دارد که والدین باید در آن نقش موثری داشته باشند.

سوندرومی تربیت و پرورش فرزند را از به دنیا آوردن آن مهم‌تر دانسته و خاطرنشان می‌کند: اینکه به دنبال یک وضعیت مطلوب اقتصادی برای فرزندآوری باشیم هرگز محقق نخواهد شد چرا که موانع اقتصادی یک واقعیت است که همیشه و در شرایط مختلف وجود دارد. بنابراین باید ریسک فرزندآوری را پذیرفته و جرات‌مندانه به آن عمل کرد. اما کسی که ذهنش درگیر موانع درونی است به این سادگی نمی‌تواند از آن عبور کند.

بنابراین نه اقدام می‌کند و نه ریسک را می‌پذیرد و آمار فرزندآوری در جامعه کاهش پیدا می‌کند. نبود حداقل‌ها برای چنین فردی بسیار سنگین است. نهادهای حامی و مراقبت‌کننده‌ای در این زمینه در جامعه وجود دارد که خانواده‌ها را یاری می‌کند تا بر ترس خود غلبه نموده و بتوانند با هرگونه شرایط اقتصادی که دارند، اقدام به فرزندآوری نموده و بر مسئله مهم فرزندپروری تمرکز کنند.